

OBČINA BREŽICE

Prejeto:	10-11-2020		
Št. z:	403	371-092077	— —

339

Številka: 35105-0170/2019/16
Datum: 6. 11. 2020

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (v nadaljevanju: ZVKDS), Območna enota Novo mesto, Skalickega ulica 1, 8000 Novo mesto, izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11-Odl.US, 90/12, 111/13 in 32/16; v nadaljevanju: ZVKD-1), na zahtevo Občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, 8250 Brežice (v nadaljevanju: investitor), naslednje

KULTURNOVARSTVENE POGOJE

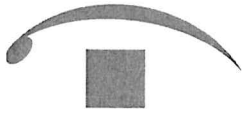
I. Investitor mora za sanacijo in dopolnitev ograj na mostovih čez Savo in Krko ter na vmesni inundaciji med mostovoma v naselju Brežice, parcelna št. 1491/5, 2209 in 1484, k.o. Brežice, parc. št. 6625, 1759/22, 3474/6, k.o. Krška vas ter parc. št. 1880/1, k.o. Čatež, na podlagi detajla ograje za most čez reko Savo v Brežicah, št. projekta 153-15/16, SPIT, gradbeni inženiring d.o.o., Vojkova cesta 19, 5250 Solkan, september 2017,; risba detajla kovinske ograje za pešce, GPI, gradbeno projektiranje in inženiring, do.o., Ljubljanska cesta 26, 8000 Novo mesto; Poročilo - Preverjanje varnosti v prometu za kolesarsko povezavo ob R2_419/1206 Krška vas – Čatež ob Savi od km 10+500 do km 12+125 in Ureditve Prešernove ceste v Brežicah na območju od gradu Brežice do mostu čez reko Savo (faza PZI), Projektivni atelje-NG d.o.o., Kersnikova ulica 9, 1000 Ljubljana, št. projekta P-2018/60, presojevalec Janez Podobnik, univ. dipl. inž. grad., Ljubljana, november 2019; pri izdelavi dokumentacije za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja upoštevati naslednje pogoje:

1. Na železnih mostovih se ograja nadviša za 15 cm na način kot je to opredeljeno v vlogi.
2. Obstoječa ograja na območju ceste, ki pelje med obema mostovoma (inundacija) se ohranja. Ograjo je potrebno obnoviti. Zaradi varnosti je možno namestiti mrežo tako, da ne posega v obstoječo ograjo in jo je možno kadarkoli odstraniti.

II. Če na območju ali predmetu posega obstaja ali se najde arheološka ostalina, mora investitor od Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pridobiti kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev dediščine, ki je pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega mnenja za poseg.

III. Kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove izdaje.

IV. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

ZVKDS, Območna enota Novo mesto, je dne 23. 10. 2020 prejel zahtevo investitorja za pridobitev kulturnovarstvenih pogojev za sanacijo in dopolnitev ograj na mostovih čez Savo in Krko ter na vmesni inundaciji med mostovoma v naselju Brežice, ki predstavlja poseg v kulturni spomenik lokalnega pomena Brežice - Železna mostova preko Save in Krke (EŠD 7151). Investitor je zahtevi priložil projektno dokumentacijo, navedeno v I. točki izreka.

Kulturnovarstveni pogoji za poseg v spomenik ali vplivno območje spomenika se določijo v skladu z aktom o razglasitvi spomenika ali z določbami prostorskega akta. V skladu s to določbo velja za kulturni spomenik lokalnega pomena Brežice - Železna mostova preko Save in Krke (EŠD 7151) varstveni režim, določen v Odloku o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju mesta Brežice, Uradni list RS št. 67/2016.

Navedeni akt določa naslednji varstveni režim:

Varstveni režim predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot kot so:

- avtentičnost lokacije,
- fizična pojavnost objekta,
- vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami.

Prepovedano je:

- spomenik poškodovati ali podreti,
- spreminjati tlorisno in višinsko zasnovo spomenika,
- spreminjati konstrukcijsko zasnovo in gradivo,
- na spomenik nameščati reklamne panoje, izveske in svetila.

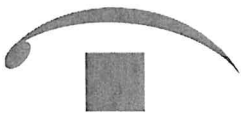
Izjemoma je ob predhodnem soglasju pristojne službe za varstvo kulturne dediščine možno:

- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele posameznih objektov v kvalitetnejše oz. avtentičnejše stanje;
- izvajati znanstvenoraziskovalna dela;
- spremeniti oz. dopolniti namembnost objekta, če ni možno zagotoviti prvotne funkcije in če s tem nista bistveno prizadeti materialna substanca in pričevalnost objekta;
- spremeniti oz. dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta;
- posegati v okolico objekta zaradi njegove boljše predstavitve.

ZVKDS je glede na predpisan varstveni režim izrekel naslednje kulturnovarstvene pogoje, ki jih je potrebno upoštevati pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja:

1.) Na železnih mostovih se ograja nadviša za 15 cm na način kot je to opredeljeno v vlogi. Že danes je ograja na obeh mostovih spremenjena. S povišanjem se bistveno ne spremeni pojavnost objekta, zagotovljena pa je večja varnost uporabnikov mostu.

2.) Obstoječa ograja na območju ceste, ki pelje med obema mostovoma (inundacija) se ohranja. Ograjo je potrebno obnoviti. Zaradi varnosti je možno namestiti mrežo tako, da ne posega v obstoječo ograjo in jo je možno kadarkoli odstraniti. Na območju ti. inundacije med obema mostovoma je ohranjena originalna oblika ograje. Ker je ta sestavni del kulturnega spomenika, z njeno ohranitvijo pa se ohranja fizična pojavnost spomenika in ohranitev avtentičnih materialov, bi njena odstranitev pomenila velik poseg v spomenik in uničenje velikega dela spomeniških lastnosti. Za povečanje prometne varnosti je dovoljeno namestiti ob obstoječo ograjo posebno mrežo, ki pa mora biti pritrjena oz. nameščena tako, da jo je mogoče kadarkoli odstraniti.

Primer namestitve mreže na ograji mostu (Craggside Bridge, Velika Britanija,
vir: <http://happypontist.blogspot.com/2014/02/northumbrian-bridges-4-craggside-bridge.html>)

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega presodil, da je predlagani poseg investitorja mogoč v obsegu in na način, kot je določen v izreku teh kulturnovarstvenih pogojev.

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, morata investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1). V primeru najdbe arheološke ostaline mora investitor pred pridobitvijo kulturnovarstvenega soglasja za predmetni poseg v skladu z 31. členom ZVKD-1 pridobiti tudi posebno kulturnovarstveno soglasje Ministrstva za kulturo.

Investitor mora k projektni dokumentaciji za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja, ki upošteva te kulturnovarstvene pogoje, v skladu z 28. členom ZVKD-1 pridobiti kulturnovarstveno soglasje. Kulturnovarstveno soglasje za posege, za katere je predpisano gradbeno dovoljenje, se izda v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. Ker je za predlagani poseg investitorja predpisano gradbeno dovoljenje, bo ZVKDS v skladu z 31. členom Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17) kulturnovarstveno soglasje zanj izdal v obliki mnenja (v nadaljevanju: kulturnovarstveno mnenje). Zahtevi za izdajo kulturnovarstvenega mnenja mora investitor priložiti projektno dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja

V skladu s prvim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove izdaje. Če se ta rok izteče v času postopka izdaje kulturnovarstvenega mnenja, se čas veljavnosti kulturnovarstvenih pogojev podaljša do izdaje kulturnovarstvenega mnenja.

Za te kulturnovarstvene pogoje se ne plača upravna taksa (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 106/10 – UPB4 in 32/16; v nadaljevanju: ZUT). Investitor sam krije svoje stroške postopka.

Postopek vodila:
Judita Podgornik Zaletelj, prof. zgod. in soc.
konservatorska svetovalka

Odločil:
Mitja Simič, univ. dipl. inž. kraj. arh.
v. d. vodje območne enote

Vročiti:

- Investitorju – Občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, 8250 Brežice – OSEBNO